

Pradžia > ... > Jūsų Teisės > Pagrindinės Teisės > Romania

Valstybių narių geriausia patirtis taikant Chartiją

Turinį pateikė

Rumunija

Rumunija

Kaip Chartija taikoma jūsų šalyje ir informuotumas apie ją

Vyriausybės politika, kuria skatinama, kad teisės aktų leidėjas, administracinės institucijos, teisėsaugos institucijos ir teismai taikytų Chartiją ir apie ją žinotų

Konstitucinis Teismas [savo praktikoje](#) įtvirtino, kad vadovavimasis Chartija yra besiformuojanti praktika. Bendrosios kompetencijos teismai savo sprendimuose taip pat yra linkę remtis Chartijos nuostatomis. Ši tendencija yra susijusi su tuo, kad daugėja kursų ir seminarų temomis, susijusiomis su magistratams įvairiomis formomis suteiktomis teisėmis.

Nacionalinis magistratų institutas (rum. *Institutul Național al Magistraturii*) parengė programas, pagal kurias teikiama informacija apie ES teisę ir ESTT praktiką, glaudžiai susijusią su EŽTT praktika, ypatingą dėmesį skiriant teisminiam bendradarbiavimui. Tokius kursus lanko būsimi prokurorai ir būsimi teisėjai. Pareigas einantys teisėjai ir prokurorai tokius kursus lanko nuolat keldami kvalifikaciją. [Vienas iš naujausių pavyzdžių](#) šiuo klausimu – internetinis seminaras apie naudojimąsi Chartija prieglobsčio procedūrose.

Chartija įtraukta į teisės fakultetų ir kitų Rumunijos universitetų mokymo programą, taip pat į Nacionalinio magistratų instituto įgyvendinamas mokymo programas.

Kitos Rumunijos valdžios institucijos Chartijos nuostatomis remiasi formuodamos politiką (pvz., užimtumo ir nedarbo politikos priemonės, darnaus vystymosi politikos priemonės) arba nurodydamos nuobaudų taikymo pagrindus (žr., pavyzdžiui, Nacionalinės kovos su diskriminacija tarybos (rum. *Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării*) praktiką). Chartipedija ir apskritai Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros visomis formomis teikiami duomenys yra labai naudingos priemonės, kuriomis savo darbe remiasi, pavyzdžiui, Vidaus reikalų ministerija (rum. *Ministerul Afacerilor Interne*). Vidaus reikalų ministerija turi nuosavus mokymo skyrius, organizuojančius teisėsaugos institucijų mokymus žmogaus teisių klausimais. Šie mokymo kursai viena ar kita forma apima visus tarptautinius žmogaus teisių apsaugos dokumentus, įskaitant Chartiją.

Įgyvendindama priemones, būtinas siekiant atitikti išankstinę „veiksmingo Pagrindinių teisių chartijos įgyvendinimo“ sąlygą, Europos lėšų ministerija (rum. *Ministerul Fondurilor Europene*) taip pat privalo užtikrinti, kad būtų įdiegti veiksmingi mechanizmai, kuriais būtų užtikrinta atitiktis ES pagrindinių teisių chartijai, kaip numatyta pasiūlymo dėl Bendrųjų nuostatų reglamento (BNR) III priede. Šiuo klausimu Programavimo ir sistemų koordinavimo generalinė direkcija (rum. *Directia Generală Programare și Coordonare Sistem*) parengė ES pagrindinių teisių chartijos taikymo įgyvendinant Europos struktūrinius ir investicijų fondus gaires ([Gairės](#)), kuriomis siekiama padėti Europos lėšų ministerijos (*Ministerul Fondurilor Europene*), kompetentingų ministerijų, kurioms patikėta valdyti ES lėšas, agentūrų ir kitų valdžios institucijų darbuotojams 2021–2027 m. finansinių metų programavimo ir įgyvendinimo etapais, taip pat galimiems paramos gavėjams, teikiantiems paraiškas dėl finansavimo iš ES fondų, veiksmingai taikyti ir įgyvendinti ES pagrindinių teisių chartijos nuostatas. Ministerija mano, kad svarbus nuolatinis dialogas Chartijos taikymo klausimais ir ES valia šiuo klausimu skirti institucinę paramą.

Priemonės, padedančios geriau suprasti Chartiją ir kada ji taikoma

Naudingos priemonės yra chartipedija ir apskritai Pagrindinių teisių agentūros medžiaga apie Chartiją. Pavyzdžiui, Vidaus reikalų ministerija yra nurodžiusi, kad ji naudoja Pagrindinių teisių agentūros medžiaga.

Kitų ES šalių ar kitų ES suinteresuotųjų subjektų parengtų Chartijos priemonių naudojimas ir skatinimas

Žr. atsakymą į klausimą Nr. 2 – Pagrindinių teisių agentūros parengtos priemonės yra aktualios ir naudojamos.

Bendradarbiavimas su suinteresuotaisiais subjektais, siekiant skatinti naudotis ES pagrindinių teisių chartija ir didinti informuotumą apie ją

Teisių gynėjų ir nacionalinių valdžios institucijų bendradarbiavimo pavyzdžiai, kaip prisidedama prie geresnio Chartijos supratimo ir naudojimosi ja

Vienas iš tokio bendradarbiavimo pavyzdžių – neseniai, t. y. 2020 m. birželio mėn., Nacionalinio magistratų instituto surengtas internetinis seminaras naudojimosi Chartija prieglobsčio procedūrose klausimais. Šiame renginyje dalyvavo kelios nacionalinės ir tarptautinės nevyriausybinės organizacijos kartu su Bukarešto advokatūra.

2019 ir 2020 m. Rumunijos žmogaus teisių institutas (rum. *Institutul Român pentru Drepturile Omului*) parengė ir suorganizavo tam tikrus kursus, skirtus įvairioms profesinėms kategorijoms, kurių atstovai, atsižvelgiant į jų darbo specifiką, raginami geriau suprasti žmogaus teises ir jas taikyti. Kursai buvo susiję su Chartijos nuostatomis. Šios nuostatos buvo išsamiai peržiūrimos ir apie jas buvo diskutuojama per Generalinėje policijos inspekcijoje (rum. *Inspectoratul General al Poliției*) ir kitose trijose teritorinėse (Timišoaras, Džurdžu, Konstancos) inspekcijose pasienio policijai surengtus kursus žmogaus teisių, aktualių neteisėtos migracijos srityje, klausimais (ypatingą dėmesį skiriant Chartijos 2, 3, 4, 6 ir 35 straipsniams).

Su 2019 m. surengtais kursais galima susipažinti [čia](#).

Be to, kankinimų bei nežmoniško ir žeminančio elgesio ir baudimo prevencijos klausimais Chartijos nuostatos buvo įtrauktos į kursus, parengtus nacionalinių sulaikymo ir ikiteisminio kardomojo kalnimo centrų agentams.

Per kursus, surengtus siekiant pažymėti Chartijos priėmimo dešimtmetį, Chartijos nuostatos, ypač susijusios su privatumu ir asmens duomenų apsauga, buvo aptariamose seminaruose, skirtuose mokytojams ir mokyklų inspektoriams Vilčos apskrityje.

2020 m. Chartija buvo populiarinama rengiant mokymo kursus nacionalinių sulaikymo ir ikiteisminio kardomojo kalnimo centrų policijos pareigūnams, pasienio policijos inspekcijoms ir advokatams.

Su 2020 m. surengtais kursais galima susipažinti [čia](#).

Nacionalinių valdžios institucijų ir akademinės bendruomenės bendradarbiavimo pavyzdžiai, kaip prisidedama prie geresnio Chartijos supratimo ir naudojimosi ja

Visi minėtieji Rumunijos žmogaus teisių instituto surengti kursai buvo sukurti užmezgus partnerystę su viešojo sektoriaus institucijomis ir švietimo / akademinės aplinkos partneriais:

- Viešosios tvarkos tyrimų institutu (rum. *Institutul de Studii pentru Ordinea Publică*) (kankinimų bei nežmoniško ir žeminančio elgesio ir baudimo prevencijos kursai nacionalinių sulaikymo ir ikiteisminio kardomojo kalnimo centrų darbuotojams);
- Rumunijos pasienio policija (rum. *Poliția Română de Frontieră*), Generaline imigracijos inspekcija (*Inspectoratul General pentru Imigrări*), Vidaus reikalų ministerijos Kovos su korupcija direkcija (*Directia Anti-corupție*) (pagal Generalinės kovos su korupcija direkcijos (*Directia Generală Anticorupție - GA*), Rumunijos pasienio policijos Generalinės inspekcijos (*Inspectoratul General al Poliției de Frontieră Române - IGPF*) ir Generalinės imigracijos inspekcijos (IGI) bendrą korupcijos prevencijos neteisėtos migracijos srityje veiksmų planą);
- vidurinėmis mokyklomis, kitomis mokyklomis, nacionaliniais mokytojų mokymo centrais, dalyvaujančiais

nacionalinės švietimo sistemos mokytojų mokyme.

Taip pat žr. atsakymą į klausimą Nr. 1 – Chartija įtraukta į Rumunijos teisės fakultetų ES teisės ir viešosios tarptautinės teisės dalykų mokymo programą.

Nevyriausybinių iniciatyvų pavyzdžiai, kaip jūsų šalyje skatinama naudotis Chartija ir didinamas informuotumas apie ją

- [Rumunijos žmogaus teisių institutas](#) nuolat skatina naudotis Chartija ir skatina suvokti joje numatytas teises.
- Organizacija *Civil Liberties Union for Europe* yra NVO, turinti biurus keliose valstybėse, įskaitant Rumuniją. [Interneto svetainė](#) yra išversta į rumunų kalbą, joje pateikiamos gairės, kaip naudotis Chartija.

■ Paskutinis naujinimas: 25/10/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.